

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 14

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя 25 жовтня 2023 р., протокол № 13

Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТОЛОГІЯ І ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 103 «Науки про Землю» освітньо-професійна програма «Управління земельними і водними ресурсами» факультет гірничої справи, природокористування та будівництва кафедра наук про Землю

Схвалено на засіданні кафедри філософсько-історичних студій та масових комунікацій протокол № 2 від 28 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри
 Вадим СЛЮСАР

Гарант освітньої програми
 Лариса ШЕВЧУК

Розробник: к. філос. н., доц. ГОРДІЙЧУК Ольга.

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 14

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 10 «Природничі науки»	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 103 «Науки про землю»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		4-й	4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь: «бакалавр»	16 год.	8
		Практичні	
		16 год.	8
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	74
		Індивідуальні завдання: -	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36% / 64%

для заочної форми навчання – 15% / 75%

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 14

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Освітня компонента «Політологія і основи державного управління» належить до циклу загальної підготовки обов'язкових освітніх компонент навчального плану підготовки студентів зі спеціальності 103 «Науки про землю», освітньо-професійної програми «Управління земельними і водними ресурсами».

Метою дисципліни є вивчення основної проблематики сучасної політичної науки, зокрема предмету і методів політології, розвитку політики як суспільного явища, історії політичної думки, проблем функціонування політичного життя, утвердження громадянського суспільства та демократії, функціонування політичної системи й її інститутів, питань політичної свідомості та політичної культури, важливості критичного мислення, проблем світового політичного процесу й міжнародних відносин, напрямків і способів політичного прогнозування, способів та механізмів впливу громади на владу та ін.

Предметом дисципліни є феномен політичної влади, закономірності її функціонування та розвитку, її використання у суспільстві.

Завдання:

- вивчення основних політичних вчень, концепцій та напрямків, політичних феноменів і цінностей (політична діяльність, політичний процес, політична влада, політичний режим, політична система, політичне лідерство, політичний конфлікт, політична культура, демократія, консенсус, громадянське суспільство);
- оволодіння навичками формувати і відстоювати свою життєву (політичну) позицію, чітко розуміти свої громадянські права, свободи і обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства і правової держави;
- засвоєння вмінь давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних партій і лідерів з позицій загальнонаціональних інтересів;
- орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, мати уявлення про місце і статус України в сучасному світі;
- об'єктивно і критично оцінювати життєво важливу соціальну інформацію.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**:

K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 14

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

K03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

K09. Здатність працювати в команді.

K12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими **наступних програмних результатів навчання** за спеціальністю 103 «Науки про землю»:

ПР20. Усвідомлення цінностей демократії, патріотизму, сталого розвитку і досягнень сучасного суспільства для виконання професійних обов'язків.

ПР21. Розуміння необхідності розширення кругозору та отримання знань у різних сферах протягом всього життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Становлення та розвиток політології.

Тема 1. Політологія як система знань про політику

Необхідність і актуальність вивчення політології. Зміст політологічної науки. Характеристика основних закономірностей понять і категорій політології. Функції і методи політології. Співвідношення національного і загальнолюдського. Структура курсу та основні завдання політології. Місце, специфіка та роль політології в системі наук про суспільство: політологія і філософія, політологія і політекономія, політологія і соціологія, психологія, демографія, право. Основні джерела курсу та його структура. Критичне мислення.

Тема 2. Історія зарубіжної політичної думки.

Зародження політичної думки (в період розкладу первіснообщинного ладу, паралельно з процесом формування держави і права). Стародавній Китай. Суспільно-політичні погляди Конфуція, Мо Цзи, Лао Цзи і прихильників школи легістів. Політичні доктрини античності. Політичні погляди Платона та Арістотеля. Християнська політична теорія Томи Аквінського. Політичне вчення Марсілія Падуанського. Н. Макіавеллі як засновник нової світської науки. Політичні праці Н. Макіавеллі («Правитель», «Історія Флоренції»). Сутність і зміст макіавелізму. Політичні погляди Ж. Бодена. Політичні ідеї утопічного соціалізму. Становлення й розвиток політичної думки Нового часу. Т. Гоббс і його вчення про державу («Левіафан»). Теорія суспільного договору. Політичні вчення періоду буржуазних революцій в Голландії і Англії (Г. Гроцій, Б. Спіноза, Дж. Локк). Політологічні вчення Просвітництва. Раціоналістичне трактування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 14

політики в працях французьких просвітників (Ш-Л.Монтеск'є, Ж.-Ж. Руссо). Філософсько-правові концепції в Німеччині XVIII-XIX ст. (І. Кант, Г. Гегель).

Тема 3. Основні політико-ідеологічні доктрини XIX-XX століття.

Ліберальні концепції політики. Лібералізм як політична ідеологія, основні риси. (Б. Анрі Констан де Ребек, Ієремія Бентам). Позитивізм як філософське обґрунтування лібералізму. Неолібералізм. Консерватизм і неоконсерватизм (Дж. Мейнард Кейнс, Мілтон Фрідман, Август Фрідріх фон Хаєк). Ліві і ліво-центристські доктрини критичний утопічний соціалізм, марксизм, ленінізм, соціал-демократія. Екстремістські політико-ідеологічні доктрини: анархізм, троцькізм, фашизм. Християнська демократія.

Тема 4. Історія вітчизняної політичної думки.

Політична думка княжої доби. Становлення і розвиток політичної думки в епоху Київської Русі: історичне та світоглядне тло. Політичні ідеї твору митрополита Іларіона «Слово про закон і благодать». Розвиток політичних ідей у «Повісті минулих літ». «Повчання» Володимира Мономаха як політичний заповіт. Ідея політичного об'єднання українських земель у творі «Слово о полку Ігоревім». Значення політичних ідей княжої доби для подальшого розвитку вітчизняної політичної думки. Політична думка Галицько-Волинського князівства та литовсько-польської доби (до Люблінської унії). Політичні засади державності в Литовських статутах. Відокремлення політичної науки від теології в поглядах Ю. Котермак-Дрогобича. Сутність держави та проблеми політичної влади в суспільно-політичних поглядах С. Оріховського-Роксолана. Політична думка другої половини XVI століття. Суспільно-політичний світогляд І. Вишенського. Українська політична думка в добу визвольних змагань XVII століття. Формування ідеології українського козацтва. Державницька концепція Б. Хмельницького. Конституція Пилипа Орлика. Суспільно-політичні погляди С. Яворського. Концепція держави освіченого абсолютизму Ф. Прокоповича. Українська політична думка XIX століття. Політична програма Кирило-Мефодіївського товариства. Політична позиція Т. Шевченка та його внесок у формування політичних поглядів кирило-мефодіївців. Характеристика суспільно-політичних поглядів М. Костомарова. Особливості політичних поглядів М. Драгоманова. Еволюція суспільно-політичних поглядів Івана Франка. Політичні концепції українських мислителів кінця XIX – XX ст.: лібералізм (Б. Кістяківський); консерватизм (В. Липинський, С. Томашівський); соціалізм (М. Грушевський); націонал-демократизм (С. Дністрянський, В. Старосольський, О. Бочковський); націонал-комунізм (В. Винниченко, М. Хвильовий); націоналізм (М. Міхновський, Д. Донцов, М. Сціборський). Політичні погляди представників українського національно-самостійницького напрямку: державницька доктрина В. Чорновола; антиколоніальні ідеї Л. Лук'яненка; критика радянського імперського режиму С. Хмарою та ін.

Тема 5. Політична влада

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 14

Політична сфера життя суспільства, її характерні риси. Політика як складне суспільне явище, як наука і мистецтво, співвідношення економіки і політики, права, моралі і культури. Види політики - економічна, соціальна, культурна, технічна, воєнна і ін. Природа і джерела, структура і класифікація влади. Функції політичної влади. Влада як основний елемент політичної системи. Аналіз влади як глобального феномена, властивого і природі, і людському суспільству. Суб'єкт і об'єкт влади. Право і влада. Макс Вебер про три типи владного панування (раціональний, традиційний, харизматичний). Головні принципи реалізації влади. Принцип поділу влади. Влада і лідерство. Влада і мораль. Структура політичної влади в Україні.

Тема 6. Політична система суспільства.

Сутність, структура політичної системи та їх характеристика. Поняття суспільна система та політична система. Відносна самостійність політичної системи. Структура політичної системи. Політичні відносини, політична ідеологія, політичні і правові норми. Функції політичної системи. Історичні типи (форми) політичних систем. Структура політичної системи України та проблеми її реформування. Адміністративні реформи в Україні. Політичні режими як характеристики функціонування політичної системи (тоталітарний, авторитарний, демократичний).

Змістовний модуль 2. Теорія політики.

Тема 7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство

Держава як основна і універсальна політична організація суспільства. Походження і сутність держави. Структура державного механізму і характеристика його компонентів. Історичні типи держави. Основні тенденції розвитку сучасної держави. Форми політичного правління і державного устрою. Правова держава, визначення, суть, основні ознаки. Поділ влади: сутність, принцип і механізми взаємодії. Побудова правової, демократичної, суверенної держави - стрижень національного відродження України. Громадянське суспільство. Сучасні концепції громадянського суспільства. Громадянське суспільство як сфера самоуправління вільних індивідів та добровільно організованих громадян високого соціального статусу. Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.

Тема 8. Політична еліта і політичне лідерство.

Людина як об'єкт і суб'єкт політики. Політична участь людини. Класифікація типів людей щодо їх участі в політиці. Сутність політичної соціалізації людини. Політика і громадянин. Громадянин у політичному житті суспільства. Закон України «Про громадянство України». Поняття, типологія та механізм формування політичних еліт. Виникнення понять «еліта» і «політична еліта». Загальні причини існування еліт. Теорія еліт Г. Москі, В. Парето, Р. Міхельса. Основні напрямки сучасних елітарних теорій: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, теорії демократичного елітаризму, концепція плюралізму еліт,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 14

ліволіберальні концепції. Типологія еліт. Політична еліта України: особливості формування та етапи еволюції. Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти у державотворенні. Політична еліта і правлячий клас. Шляхи становлення сучасної еліти в Україні.

Лідерство і його специфіка у політичному аспекті. Поняття лідерства. Ідеї лідерства в історії. Об'єктивні і суб'єктивні сторони лідерства. Основні концепції політичного лідерства: теорія рис, ситуаційна теорія конститuentів, психологічна концепція, інтерактивний аналіз. Класифікація, функції та тенденції розвитку політичного лідерства. Культ особи. Критерії оцінки популярності та ефективності діяльності політичного лідера у сучасній Україні.

Тема 9. Політичні партії і партійні системи.

Поняття політичної партії. Основні історичні форми розвитку партійної організації. Аспекти вивчення партії: соціальна база і склад, політична платформа, ідеологічна орієнтація, електоральний корпус (електорат). Поняття "партійної системи". Типологія партійно-політичних систем. Політичні партії в Україні: їх соціальна база, політична платформа і ідеологічна орієнтація, роль і місце в політичному житті. Партійно-політична система в Україні: від однопартійної монополії до реального плюралізму. Політичні партії в Україні та їх основні типи. Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України

Тема 10. Вибори та виборчі системи.

Вибори, їх класифікація та особливості при різних політичних режимах. Вибори в Україні. Класифікація виборів за територіальною ознакою, за об'єктом, за часом проведення, за кількісною ознакою участі, з огляду на правові наслідки, за порядком визначення результатів виборів. Принципи виборчого права та організація демократичних виборів. Принципи регламентації виборчого права. Поняття про ценз (осідлості, віковий), виборчу заставу, принципи поділу на виборчі округи (багатомандатні і одномандатні). Система чинного виборчого законодавства України. Типи (моделі) виборчих систем - мажоритарна, пропорційна і змішана. Різновиди мажоритарної (абсолютною, відносною більшості і преференційна) і пропорційної (відкриті і закриті списки). Змішана виборча система. Виборча квота (метр), виборчий поріг. Преваги і недоліки застосування різних типів систем. Співвідношення виборчої і партійно-політичної систем. Особливості виборчого процесу в Україні.

Тема 11. Політичний менеджмент і маркетинг.

Поняття, функції та види політичного маркетингу. Політичне рекламування як завершальний етап політичного маркетингу, що спрямоване на формування позитивного політичного іміджу тих чи інших державних, соціальних, політичних інститутів, окремих лідерів та особистостей, ідей, доктрин, програм тощо. Сутність та функції менеджменту. Політичний менеджмент. Політична іміджологія. Політичний імідж. Характеристики політичного іміджу. Способи формування політичного іміджу.

Тема 12. Світова політика і міжнародні відносини

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 8 / 14</i>

Характер і форми міжнародних відносин. Міжнародні відносини як система економічних, політичних, військових і інших зв'язків у світі між державами, міждержавними та іншими об'єднаннями. Критерії класифікації міжнародних відносин. Типи міжнародних відносин. Типи міжнародних об'єднань та їх різноманітні політичні ролі: політичних і неополітичних (економічних, релігійних та ін.), державних і недержавних (неурядових) організацій. ООН як міжнародний політичний механізм універсального типу. Роль основних міжнародних угруповань блоків, рухів тощо.

Україна як суб'єкт міжнародних відносин. Мета і принципи зовнішньої політики Української держави. Міжнародні відносини України з державами світу. Міжнародна діяльність України в організаціях системи ООН та ін. Специфіка глобальних проблем у постбіполярному світі. Проблема формування нового світового порядку та підходи до їх вирішення. Міжнародне регулювання глобальних проблем. Зміни в міжнародній політиці в умовах російсько-української війни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 9 / 14

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
		л	п	лр	інд	ср		л	п	лр	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Становлення та розвиток політології.												
Тема 1 Політологія як система знань про політику	7	2	2			3	8	2				6
Тема 2. Історія зарубіжної політичної думки.	7					7	6					6
Тема 3. Основні політико-ідеологічні доктрини ХІХ-ХХ століття.	8	2	2			4	8	2				6
Тема 4. Історія вітчизняної політичної думки	9		2			7	8		2			6
Тема 5. Політична влада	8	2	2			4	8		2			6
Тема 6. Політична система суспільства.	6	2				4	7					7
Всього	45	8	8			29	45	4	4			37
Змістовний модуль 2. Теорія політики												
Тема 7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	7		2			5			2			6
Тема 8. Політична еліта і політичне лідерство.	7		2			5			2			6
Тема 9. Політичні партії і партійні системи	8	2	2			4		2				6
Тема 10. Вибори та виборчі системи	8	2	2			4		2				6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 14

Тема 11. Політичний менеджмент і маркетинг	7	2				5					6
Тема 12. Світова політика і міжнародні відносини	8	2				6					7
Всього	45	8	8			29	45	4	4		37
Разом	90	16	16			58	90	8	8		74

5. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Політологія як система знань про політику	2
2.	Основні політико-ідеологічні доктрини XIX-XX століття.	2
3.	Історія вітчизняної політичної думки.	2
4.	Політична влада	2
5.	Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	2
6.	Політична еліта і політичне лідерство. Політична культура та політична свідомість	2
7.	Політичні партії і партійні системи	2
8.	Демократія. Вибори та виборчі системи	2
	Разом	16

(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія вітчизняної політичної думки.	2
2.	Політична влада	2
3.	Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство	2
4.	Політична еліта і політичне лідерство.	2
	Разом	8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 14

6. Самостійна робота

1. Політологія як система знань про політику

Основні джерела курсу та його структура.

2. Історія зарубіжної політичної думки.

Зародження політичної думки (в період розкладу первіснообщинного ладу, паралельно з процесом формування держави і права).

Стародавній Китай. Суспільно-політичні погляди Конфуція, Мо Цзи, Лао Цзи і прихильників школи легістів.

Політичні доктрини античності. Політичні погляди Платона та Арістотеля.

Християнська політична теорія Томи Аквінського.

Політичне вчення Марсілія Падуанського.

Н. Макіавеллі як засновник нової світської науки. Політичні праці Н. Макіавеллі («Правитель», «Історія Флоренції»). Сутність і зміст макіавелізму.

Філософсько-правові концепції в Німеччині XVIII-XIX ст. (І. Кант, Г. Гегель)

3. Основні політико-ідеологічні доктрини XIX-XX століття.

Позитивізм як філософське обґрунтування лібералізму.

4. Історія вітчизняної політичної думки.

Значення політичних ідей княжої доби для подальшого розвитку вітчизняної політичної думки.

Політична думка Галицько-Волинського князівства та литовсько-польської доби (до Люблінської унії). Політичні засади державності в Литовських статутах.

5. Політична влада

Головні принципи реалізації влади.

Влада і лідерство.

Влада і мораль.

6. Політична система суспільства.

Сутність, структура політичної системи та їх характеристика.

Структура політичної системи.

Політичні відносини, політична ідеологія, політичні і правові норми. Функції політичної системи.

Історичні типи (форми) політичних систем.

Структура політичної системи України та проблеми її реформування.

Політичні режими як характеристики функціонування політичної системи (тоталітарний, авторитарний, демократичний).

7. Держава в політичній системі суспільства. Правова соціальна держава та громадянське суспільство

Побудова правової, демократичної, суверенної держави - стрижень національного відродження України.

Шляхи формування громадянського суспільства, правової, соціальної держави у суверенній Україні.

8. Політична еліта і політичне лідерство.

Політика і громадянин. Громадянин у політичному житті суспільства. Закон України «Про громадянство України».

Д. Донцов, В. Липинський, М. Драгоманов про роль еліти у державотворенні. Політична еліта і правлячий клас.

9. Політичні партії і партійні системи.

Перспективи розвитку політичних партій в умовах сучасної України.

10. Демократія. Вибори та виборчі системи.

Загальні моделі демократизації (лінійна, циклічна, діалектична).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 14

Конституція України про політичні права і свободи.

Преваги і недоліки застосування різних типів виборчих систем.

11. Політичний менеджмент і маркетинг.

Етапи прийняття політичних рішень.

Політична реклама.

12. Світова політика і міжнародні відносини

Специфіка глобальних проблем у постбіполярному світі.

Роль ООН у врегулюванні важливих проблем людства. Зміни в міжнародній політиці в умовах російсько-української війни.

7. Індивідуальні завдання

Підготовка презентацій та написання есе щодо проблемного питання за темою заняття.

8. Методи навчання

Лекція, практичні заняття, самостійна робота з літературою, командна робота над проектами, виконання творчих завдань, індивідуально-контрольна бесіда.

9. Методи контролю

Поточний контроль, усне опитування, перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, модульна контрольна робота, залік.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на іспиті. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль. В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння висловлювати власну думку, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань освітньої компоненти.

При **перевірці рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання** оцінці підлягають: самостійне опрацювання окремих питань теми, розробка й представлення тематичних презентацій.

При виконанні **модульних (контрольних) завдань** оцінці підлягають: тести, виконання письмових завдань під час проведення контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань, інші завдання.

Система підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є залік. Студент має право не складати залік і отримати оцінку за результатами ПМК, якщо він виконав всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів і отримав позитивну (за національною шкалою) підсумкову оцінку і позитивно (більш ніж на 60 балів) вирішив тестові завдання.

Якщо студент отримав незадовільну оцінку або не згоден з оцінкою за результатами ПМК, він повинен написати залікову роботу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 13 / 14

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота											Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100
8	8	9	8	9	8	8	9	9	8	8	8	

Шкала оцінювання

За шкалою	Залік	Бали
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

- Гордійчук О. Політологія : навчальний посібник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. 132 с.
- Гончарук-Чолач Т. Історія українських та зарубіжних політичних вчень. Київ: Ліра-К, 2020. 228 с.
- Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1854/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_29_10_2018.pdf
- Томахів В. Політологія: навчальний посібник. вид. 3-е, доп. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 224 с.
- Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 256 с.
- Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 472 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.08- 05.01/103.00.1/Б/ОК2- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 14 / 14

Допоміжна література

1. Гарбадин А., Сабара А. Принцип раціональності у процесі ухвалення політичних рішень у суспільствах перехідної демократії. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2020. Випуск 30, с. 125–129.
2. Гобатенко В. П., Остапенко М. А., Горбатенко І. А. Історія політичної думки в Україні: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2020. 128 с.
https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/ist_polit_dumk.pdf
3. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу [Текст]: аналіт. доп. [кол. авт.: Я. А. Жаліло та ін. ; за ред. Я. А. Жаліла]; Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ: Вид-во Нац. ін-ту стратег. дослідж., 2019. 190 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Електронна бібліотека Державного університету «Житомирська політехніка» <http://eztuir.ztu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників: <http://pidruchniki.ws/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ph/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
4. Перша українська політична соціальна мережа: <https://politiko.ua/>
5. Офіційний сайт Верховної ради: <https://www.rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Офісу Президента України: <https://www.president.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Кабінету міністрів України: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/team>
8. Міжнародний республіканський інститут. Навчальні ресурси: <https://iri.org.ua/navchalni-resursy>